SPAIN

INTERNATIONAL SCIENTIFIC ONLINE CONFERENCE

PROSPECTS AND MAIN TRENDS IN MODERN SCIENCE

2023 YEAR

SPAIN, MADRID

ISOC
INTERNATIONAL SCIENTIFIC ONLINE CONFERENCES

PROSPECTS AND MAIN TRANDS IN MODERN SCIENCE

International scientific-online conference

Part 6

November 29th

COLLETIONS OF SCIENTIFIC WORKS

MADRID 2023

PROSPECTS AND MAIN TRANDS IN MODERN SCIENCE: a collection scientific works of the International scientific online conference (29th November, 2023) – SPAIN, Madrid: "CESS", 2023. Part 6– 197p.

Chief editor:

Candra zonyfar - PhD Universitas Buana Perjuangan Karawang, Indonesia Sunmoon University, South Korea.

Editorial board:

Martha Merrill - PhD Kent State University, USA

David Pearce - ScD Washington, D.C., USA

Emma Sabzalieva - PhD Toronto, Canada

Languages of publication: русский, india, english, казақша, o'zbek, limba română, Spanish, кыргыз тили, Հայերեն….

The collection consists of scientific research of scientists, graduate students and students who took part in the International Scientific online conference "**PROSPECTS AND MAIN TRANDS IN MODERN SCIENCE** ". Which took place in Madrid on November 29, 2023.

Conference proceedings are recomanded for scientits and teachers in higher education esteblishments. They can be used in education, including the process of post - graduate teaching, preparation for obtain bachelors' and masters' degrees. The review of all articles was accomplished by experts, materials are according to authors copyright. The authors are responsible for content, researches results and errors.

© "CESS", 2023
© Authors, 2023

TABLE OF CONTENTS :

Otamurodov Jurabek Otaniyozovich Xasanova Sevara Ismoil qizi Hamroyev Abror Anvar o'g'li *REQUIREMENTS FOR AUXILIARY MATERIALS FOR THE PRODUCTION OF ORGANIC GLUE*	8
Tursunkulova Maxsuda Suyarkulovna Mamatova Xadicha Kurbonali kizi Yoqubxonov Ne'matjon Nuriddin o'g'li Xoliqov Qurbonali Madaminovich *MAHALLIY XOM ASHYOLARDAN FOYDALANIB MURAKKAB TO'QIMALAR ASOSIDA POYABZAL USTLIGI UCHUN IKKI QATLAMLI TRIKOTAJ TO'QIMALARINI OLISH TEXNOLOGIYASINI TAKOMILLASHTIRISH.*	13
Saidova Sevara Sadillo qizi Tursunkulova Maxsuda Suyarkulovna *CREATING A NEW MODEL OF A WOMEN'S JACKET FROM LEATHER FABRICS USING NATIONAL PATTERNS*	24
Уринова Азиза Зиядуллаевна *ТЕОРЕТИЧЕСКИЕ ОСНОВЫ ОРГАНИЗАЦИИ САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ РАБОТЫ В КРЕДИТНО-МОДУЛЬНОЙ СИСТЕМЕ*	32
Нормуродов Бобомурод Рўзимуратович *ЧАРМ ВА МЎЙНА ЯРИММАҲСУЛОТИНИ ЭМУЛЬСИОН ЁҒЛАНТИРИШ УЧУН ЯНГИ ЭМУЛЬГАТОР*	35
Нормуродов Бобомурод Рўзимуратович **Нарзиев Улуғбек Умидович** *ЧАРМНИ ЁҒЛАНТИРИШ ЖАРАЁНИ УЧУН ЁҒЛОВЧИ МОДДА ОЛИШНИНГ ЯНГИ МАНБАЛАРИ*	38
Murodova Zulfizar Olimjonovna *INFLUENCE OF THE PROCESS OF FILLING WITH POLYMER COMPOSITIONS ON THE STRUCTURE AND PROPERTIES OF SKIN*	42
S.A. Berdiev *IN THE SYNTHESIS OF E-3 BRAND ORGANIC COMPOSITE ADDITIVES CONTAINING EPICHLOROHYDRIN, SODIUM ACETATE AND OXYGEN COMPOUNDS EFFECT OF CATALYSTS STUDY OF IR-SPECTROSCOPY*	46
Haidarov Shakhrier Shukhrat ugli *ESSENTIAL VIEW OF THE PSYCHOLOGICAL HEALTH OF FUTURE ENGINEERS*	49
Karimova O`g`iloy Rahmatullayevna **Dilnoza Borasulova Dilmurodovna** *METHODS OF TRANSLATION OF PRONOUNS AND SAYINGS*	55
Xudoyorova Mahliyo **Mirzabekova Xurshida** *PEDAGOGIKANING OILADA SHAKLLANISHI*	59
Faxriddinov Muhammad Faxriddin o'g'li *XALQARO TA'LIM TIZIMIDA TEXNOLOGIYANING O'ZIGA XOSLIGI.*	63

Xujaqulov Abdulaziz Xakim o'g'li *MUHANDISLIK YO'NALISHI TALABALARING UMUMKASBIY TAYYORGARLIGIGA QO'YILGAN TALABLAR*	67
Abulqosimova Munavvarxon Abduaxatxon qizi *FAOLIYAT JARAYONIDA ILG'OR AXBOROT KOMMUNIKATSIYA TEXNOLOGIYALARDAN FOYDALANISH*	71
Norsafarova Zuhal Obid qizi *ASHTARXONIYLAR DAVRIDA ROSSIYANING BUXORO XONLIGI BILAN MUNOSABATLARI*	75
Baxronqulov Shoxjaon Baxodir O'g'li *SIYOSIY ISHTIROK*	78
Meylimurotova Madina Rahimkul qizi *O'ZBEKISTON QUROLLI KUCHLARI O'TMISHDA VA HOZIRDA*	80
Komiljonov Jasurbek O'ktamjon o'g'li **Mamajonov Navruzbek O'rinboy o'g'li** **Abduqaxxorov Hojiakbar Yusufjon o'g'li** *TRANZISTORLAR HAQIDA TUSHUNCHA*	84
Аграновский М.Л **Исламов Ш.Х** *ЗНАЧЕНИЕ НАСЛЕДСТВЕННОСТИ И ЭКЗОГЕНИЙ В ПРОДОЛЖИТЕЛЬНОСТИ МАНИФЕСТНОГО ПРИСТУПА ШИЗОФРЕНИИ*	88
Nomozov Bakhtiyor Yuldashevich **Yuldoshev Jahongir Bakhtiyor ugli** *FEATURES OF CLASSIFICATION AND DEVELOPMENT OF HARD-TO-RECOVER RESERVES*	91
Xayitov Axror Axmadovich *FILLING OF SKINS WITH PROTEIN-POLYMER COMPOSITIONS*	95
Хикматов Акмал Садуллоевич *РАЗВИТИЕ КОММУНИКАТИВНОЙ И СОЦИАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ У МЕДИЦИНСКИХ РАБОТНИКОВ*	98
Самандарова Гулжахон Абдирахмоновна *ЗНАЧЕНИЕ ЗНАНИЯ РУССКОГО ЯЗЫКА В СОВРЕМЕННЫЙ ПЕРИОД*	102
Qaxxorova Mahfuza Erkin qizi *KECHIKTIRILGAN TO'LOVLAR UCHUN QAYTA MOLIYALASHTIRISH STAVKASINING QO'SHIB TO'LANISHIDA IS'TELOMCHI HUQUQLARI.*	105
Obidova Sarvinoz **Sh. O.Mamayoqubova** *GLOBALLASHUVNING TIL VA MADANIY O'ZIGA XOSLIKKA TA'SIRI*	108
Саттарова Фируза Улугбековна **Байназарова Мохизода Ботиралиевна** *ОФИЦИАЛЬНО-ДЕЛОВОЙ СТИЛЬ: ХАРАКТЕРИСТИКА ПОДСТИЛЕЙ, ОСОБЕННОСТИ ФУНКЦИОНИРОВАНИЯ*	112
Suyarova ZebinisoUlug`bek qizi *TIJORAT BANKLARINING SAMARALI INVESTITSION FAOLIYATI*	116
Numonov Dilmurodjon Ravshanjon o'g'li	120

MUHANDISLIK YO'NALISHI TALABALARING UMUMKASBIY TAYYORGARLIGIGA QO'YILGAN TALABLAR

Xujaqulov Abdulaziz Xakim o'g'li
Qarshi muhandislik-iqtisodiyot instituti "Mehnat muhofazasi va texnika xavfsizligi" kafedrasi katta o'qituvchisi

Annatatsiya: *Maqolada, oliy ta'lim muassasalaridagi muhandislik yo'nalishi talabalariniga umumkasbiy tayyorgarligiga qo'yiladigan talablar ishlab chiqlilgan hamda kasbiy tayyorgarlik ko'rishga qo'yilgan talablar hamda texnik uskunalarni ishlatish uchun mutaxassisning ishlab chiqarish texnologiyasida aniq berilgan shartlar orqali biz umumkasbiy fanlar bo'yicha o'qitishning muhim bo'lgan maqsadlari, talabalarda texnik hisob-kitoblarlarni bajarish uchun ko'nikmalar paydo etish, mutaxassislik fanlarini o'rganishga asos bo'ladigan bilim hamda ko'nikmalarni o'rganishning kerakli hajmi hamda darajasini ta'minlash, tadqiqotchilik faoliyatida ko'nikma va malakalarni hosil etishni rivojlantidik.*

Tayanch so'z va iboralar: *paradigma, yondashuv, kasbiy faoliyat, fikrlash, sintez, qiyoslash, tahlil etish, umumlashtirish, metodologiya, mantiqiy, estetik, ergonomik, iqtisodiy, kommunikativ.*

KIRISH

Yurtimizda oliy ta'lim tizimini xalqaro va milliy mehnat bozori talablariga nisbatan talab keskin ortganligi sababli, oliy ta'limni rivojlantirish hamda modernizatsiyalash yuzasidan keng ko'lamli islohotlar olib borilmoqda.

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2022 yil 28 yanvardagi "Yangi O'zbekistonning 2022—2026-yillarga mo'ljallangan taraqqiyot strategiyasi" to'g'risidagi PF-60-sonli Farmonlari qabul qilindi. Ushbu Farmonda 2026-yilgacha nodavlat oliy ta'lim muassasalari sonini kamida 50 tagachaoshirish, 2026-yilgacha 10 ta salohiyatgaegaoliy ta'lim muassasalarini THE va QS xalqaro reytingga kirishga tayyorlash maqsad qilingan.

Mamlakatimizdagi oliy ta'lim muassasalarining hozirgi shakllanish bosqichi hamda uni mazmunini aniqlashga qaratilgan o'zigaxos bo'lgan yondashuvlarni, hamda bo'lajak mutaxassislarning ilmiy-tadqiqot ishlari shakllarini sifati jihatidan o'zgartirishni o'z zimmasiga oladi. Bu esa mazkur jarayonda talabaning shaxsini shakllantirish fikriga asos bo'lgan oliy ta'limning yangi paradigmasini takomillashtirish zaruratini taqozo etadi. Shaxsga nisbatan qaratilgan oliy ta'lim e'tiborini axborotdan tadqiqotchilik hamda izlanuvshanlik mashg'ulotlariga o'zgartirishni o'ziga mujassamlashtiradi. Bu avvalombor, o'quv tarbiya jarayonida pedagogik hamda metodologik yondashuvlarga to'liq o'zgartirish kiritish zaruriyatini anglatadi. Bilim faqatgina shaxsni har tomonlama shakllantirish mexanizmlari uning qadrli jarayoniga to'g'ri biriktirilgandagina to'liq jamlanadi. Balki, har bir shaxsning ta'limga oid bilim, ko'nikma va malakalarini rivojlanishini tushunishi kabi, bilimlar dunyosiga chuqurroq kirish, tasavvurida mavjud bo'lgan o'z dunyosini yaratish, hayotiy va ilmiy muammolarni hal etishning ijodiy yo'llarini to'la o'zlashtirib olish, o'z-o'zini kashf etish hamda uni boshqarishda talabalar orqali bilim, ko'nikma hamda kasbiy mahoratini ish olib borish bosqichigacha egalashi zarur [1].

Jadallik bilan rivojlanayotgan zamonaviy jamiyatda sodir boʻlayotgan oʻzgarishlar, fan va texnikaning jadal rivojlanishi mavjud oliy oʻquv yurtlarida tayyorlanayotgan bitiruvchilar oldiga yangi talablarni qoʻymoqda. Oliy a'lim muassasalarida ta'lim maqsadlarini amalga oshirish darajasi, ta'lim mazmuni, oʻquv jarayonini tashkil etish samaradorligi mutaxassislarning kasbiy tayyorgarligini oshirish bilan bevosita bog'liqdir.

Muhandislik faoliyatiga xos boʻlgan umumiy xususiyatlari alohida e'tiborga olish, ta'limning kasbiy yoʻnalishlari, hamda mavzu sohasining oʻzgacha jihatlarini e'tiborga olish orqali maqsadlarni aniqlashtirish orqali amalga oshiriladi[2].

Ilmiy tadqiqotning mazmuni va mohiyati.

Kelajakda kasbiy vazifalarni hal etish uchun boʻlajak muhandislar quyida keltiriladigan talablarga javob berishi talab etiladi:

 tabiatda uchrashi mumkin boʻlgan hodisa va jarayonlar qonuniyatlari, hamda tabiati haqida toʻliq ma'lumotgaega boʻlish, zamonaviy ilmiy uslubiyotlar imkoniyatlarini oʻzlashtirish hamda tabiiy fanlar mazmuni orqali kelib chiqadigan muammolarni yetarli darajada hal etish uchun zaruriy bilimlarga ega boʻlish;

 kommunikativligi ya'ni ogʻzaki hamda yozma nutqda har tomonlama faol boʻlish, natijalarni mantiqiy va toʻgʻri rasmiylashtirish hamda boʻlajak mutaxassisning zaruriy fikrlash madaniyatini toʻgʻri shakllantirish, uning umumiy qonuniyatlarini yetarli darajada oʻzlashtirish;

 kasbiy faoliyat sohasidagi loyiha faoliyatini tizimli yondashuv asosidaamaldaqoʻllay olish,mavjud turli xil hodisalarni tavsiflash vatahliletish uchun modellarni algoritmlash, hamda ulardan yetarli darajadafoydalanish, ularning sifat va miqdoriy tahlilini amalgaoshirish;

 kelajakdagi egallaydigan kasbining mazmun-mohiyati hamda uning jamiyat hayotidagi ijtimoiy ahamiyatini, faoliyatining muayyan sohalarini belgilab beruvshi fanlarning muhim muammolarini tushunib yetish, ularorasidagi bir-biriga boʻlgan munosabatlarini bir butun bilimlar tizimida koʻra bilish;

 kasbiy funksiyalarni amalga oshirishga asoslangan maqsadlarni belgilash hamda vazifalarni rivojlantirish,oʻzi oʻzlashtiradigan fanlarining metodlarini hal etishda ulardan foydalana olish;

 zamonaviy innovatsion kompyuter texnologiyalarini oʻzida shakllantirish, oʻz ishini ilmiy asos orqali tashkil qilaolishi;

 turli xil tizimlar parametrlarining maqul nisbatlarini aniqlashda muammolarni hal etish metodlarini samarali qoʻllay olish;

 ilm-fanning shakllanishi, rivojlanishi hamda ijtimoiy amaliyotni oʻzgartirish orqali toʻplangan tajribalarni qaytadan baholash, ularning barcha imkoniyatlarini tahliletish, zamonaviy axborot texnologiyalaridan foydalanish orqali yangi bilimlarni egallay olish;

 oʻz kasbiy faoliyatining turi vaxususiyatini oʻzgartirishgapsixologik, hamda metodik jihatdan tayyor boʻlishi kabilar talab etiladi.

Ilmiy tadqiqotning qoʻllanilish sohasi.

Boʻlajak muhandis quyidagilarni bilishi kerak:

 kasbiy faoliyatiga tegishli asbob-uskunalardan yetarli darajada foydalanish usullari, hamda muhandislik ishlarini bajarish shartlari va qoidalarini;

 ishlab chiqilgan, hamda foydalaniladigan texnik qurilmalar, vositalar, texnik xususiyatlari, materiallarning ishlash tamoyillari, ularning dizayn xususiyatlarini;

 standartlar, xususiyatlar, hisob-kitoblar hamda tadqiqotni shakllantirish iqtisodiy samaraliligini aniqlash metodlari;

 asbob uskunalar, texnik hujjatlar, mahsulotlar, materiallar hamda koʻrsatiladigan xizmatlarga qoʻyiladigan muhim talablarni;

 ilmiy tadqiqot metodlari, ixtiro asoslari, loyihalash, hamda tajriba ishlarini.

Boʻlajak muhandislarning malaka xususiyatlari kelajakdagi oʻqitishning kasbiy faoliyati bilan aloqadorligi tamoyillariga asosan tuzib chiqiladi.

Har qanday faoliyat turi singari fikrlash ham oʻzgacha usul va metodlarga ega hisoblanadi: sintez, qiyoslash, tahlil etish, umumlashtirish, hamda ilmiy tushuntirish va boshqalar.

Ilmiy tadqiqotdan kutiladigan natija.

Muhandislik taʼlimining umumiy tushunchalari, oliy taʼlim muassasasini bitiruvchi talabalariga qoʻyiladigan talablar miqyosida, ilmiy-tadqiqot usullari, hamda ilmiy tadqiqotlar metodologiyasini bilish kerakligini taʼminlaydi.

Ilmiy-tadqiqotning umumiy usullarini aniq bilimlarga bogʻlagan holda, oʻqitish fikri, talabalarning aqliy tashabbuskorligini, nazariy va amaliy bilimlarga boʻlgan qiziqishini shakllantirish orqali qiziqtiradi, bu oʻz navbatida texnik fikrlashning shakllanishiga koʻmak beradi.

XXI asrda mutaxassisning texnik fikrlashi, shu jumladan: ijodiy, ilmiy, boshqaruv, ekologik, amaliy, mantiqiy, estetik, ergonomik, iqtisodiy, hamda kommunikativ ijodiy fikrlash murakkab tizimli taʼlim sanaladi.

Agar bilishning nazariy, hamda emperik darajasida qoʻllaniladigan kognitiv faoliyatning taqqoslash, sintez, umumlashtirish, tahlil etish kabi eng umumiy metodlari umumkasbiy fanlar blokini oʻrganishga asos sifatida xizmat qilsa, unda bu texnik fikrlash koʻnikmasiga ega boʻlgan yetuk, tajribali mutaxassisni rivojlantirishga hamda taʼlim samaradorligi hamda sifatini oshirishga xizmat qiladi[4].

Kasbiy tayyorgarlik koʻrishga qoʻyilgan talablar hamda texnik uskunalarni ishlatish uchun mutaxassisning ishlab chiqarish texnologiyasida aniq berilgan shartlar orqali biz umumkasbiy fanlar boʻyicha oʻqitishning muhim boʻlgan quyidagi maqsadlarini rivojlantiramiz:

1. talabalarda texnik hisob-kitoblarlarni bajarish uchun koʻnikmalar paydo etish;
2. mutaxassislik fanlarini oʻrganishga asos boʻladigan bilim hamda koʻnikmalarni oʻrganishning kerakli hajmi hamda darajasini taʼminlash;
3. tadqiqotchilik faoliyatida koʻnikma va malakalarni hosil etish.

Xulosa.

Yuqorida koʻrsatib oʻtilgan maqsadlarga erishishda quyida keltirilgan vazifalarni hal etish orqali erishish mumkin boʻladi:

- muhandislikga xos bo'lgan amaliy masalalarini bajarishda zamonaviy hisoblash tizimlari va kompyuter texnologiyalaridan yetarli darajada foydalanishni o'rgatish;

- egallangan umumkasbiy bilim va ko'nikmalarini turli bosqichdagi o'quv hamda ilmiy muammolarni hal etishda mustaqil qo'llay olishga shart-sharoitlarni yaratish, talabalarning o'zlarini tadqiqotchilik faoliyatiolib borishga o'rgatish;

- talabalarga matematik apparatlardan keng foydalanish orqali hamda o'rgatilgan nazariyalardan yetarli darajada foydalanib, mexanikaning muhim qonun va qonuniyatlari to'g'risida bilim berish;

- nazariy munosabatlar hamda qonuniyatlarning paydo bo'lishini aniq faktlarda ko'rsatish,olingan bilimlarni masalalar yechishuchun qo'llay olish usulini o'rgatish.

ADABIYOTLAR:

1. Muslimov N.A. «Bo'lajak kasb ta'limi o'qituvchisini kasbiy shakllantirish. - T. Fan, 2004, 124 b.

2. Olimov Q.T. Maxsus fanlardan o'quv adabiyotlar yangi avlodini yaratishning nazariy – uslubiy asoslari: Ped. fan. dokt. ... dis. - T.: 2005. - 232 b.

3. Nurova O. "Umumkasbiy fanlarni o'rganishda talabalarni ilmiy ishlarining muhim shakli kurs loyihasi." Yosh olimlar, magistr va iqtidorli talabalarning ilmiy faoliyatini oshirishda ularga qaratilgan kreativ fikrlar, yechim va takliflar mavzusidagi respublika ilmiy- onllayn 8-sonkoferensiyasi. 17-may.2022yil. 88-92 betlar.

4. Монахов В.М.Методология проекти рования педагогической технологии (аксиоматический подход) / В.М.Монахов // Школьные технологии — 2000. - № 3. — стр. 67.